

A wide-angle photograph of a lush green field of sugar beet plants. The plants are densely packed and extend to the horizon. The leaves are vibrant green and have a slightly serrated edge. The background is a soft-focus landscape with more greenery and a hint of a building or structure in the distance.

ŞEKER PANCARI

Kullanım Yerleri

- ▶ İnsan beslenmesinde kullanılır.
- ▶ Şekerin hammadesidir.
- ▶ K s pesi hayvan yemi olarak kullanılır.
- ▶ İspirto elde edilir

Orijini

Şeker pancarının yabancısi olarak *Beta maritima* gösterilmektedir. *B.maritima* 'nın yabancı formlarına Akdeniz kıyılarında rastlanmaktadır. Orijin olarak Akdeniz'in doğusu ve Küçük Asya gösterilir.

Şeker Pancarı

Beta vulgaris türü içerisinde morfolojik ve kalite özellikleri ile buna bağlı olarak kullanım alanları farklı olan 4 varyete bulunmaktadır:

B. vulgaris var. cicla

Pazı veya mangold olarak da bilinir. Yaprakları ıspanak gibi sebze olarak yenilir. Yaprak ve sapsarı iyi gelişmiş olup, kök kısmı başparmak kalınlığında ve çatallıdır.

B. vulgaris var. curenta

Kırmızı pancar, salatalık pancar olarak bilinir.

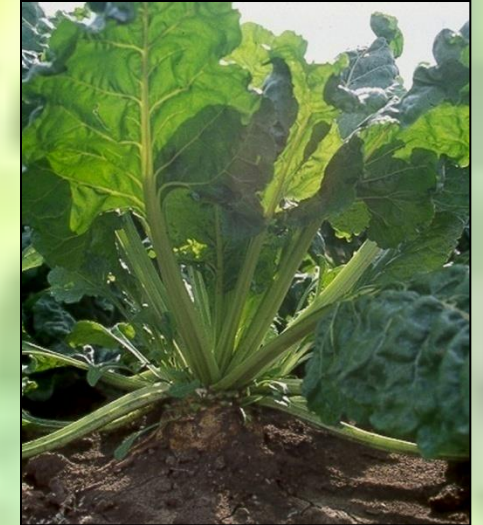
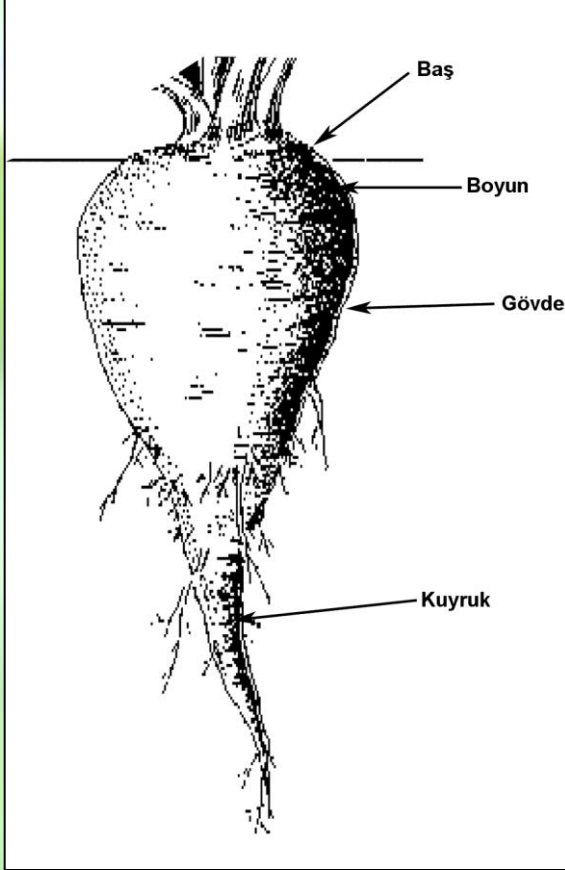
B. vulgaris var. rapa

Hayvan pancarı veya yem pancarı olarak bilinmektedir. Gövde de şeker oranı düşük olup kök gövde oldukça iridir.

B. vulgaris var. saccharifera

Şeker üretimi için yetiştirilen şekerpancarıdır.

Kök Gövdesi

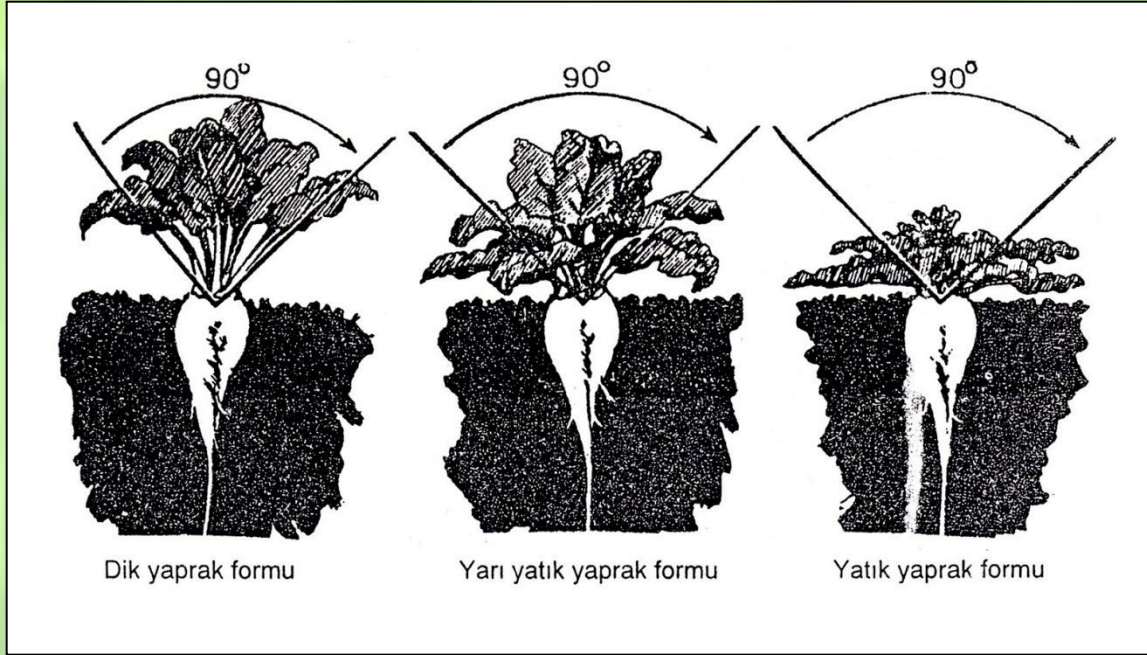
Kök gövdesinin şekli ve boyutları çeşit, toprak ve iklim faktörlerine göre büyük farklılık gösterir. Kök gövdesi; baş, boyun, gövde ve kuyruk olmak üzere 4 kısma ayrılır

Yaprak

Yaprak sapı oldukça uzun ve etlidir. Yaprak orta damarı belirgin olup, bundan çıkan ikinci ve üçüncü derecedeki damarlar yaprağı ağ gibi sarar. Yaprakta %75-80 su, %20-25 kuru madde vardır.

Yaprak - Formu

Yaprak - Şekli

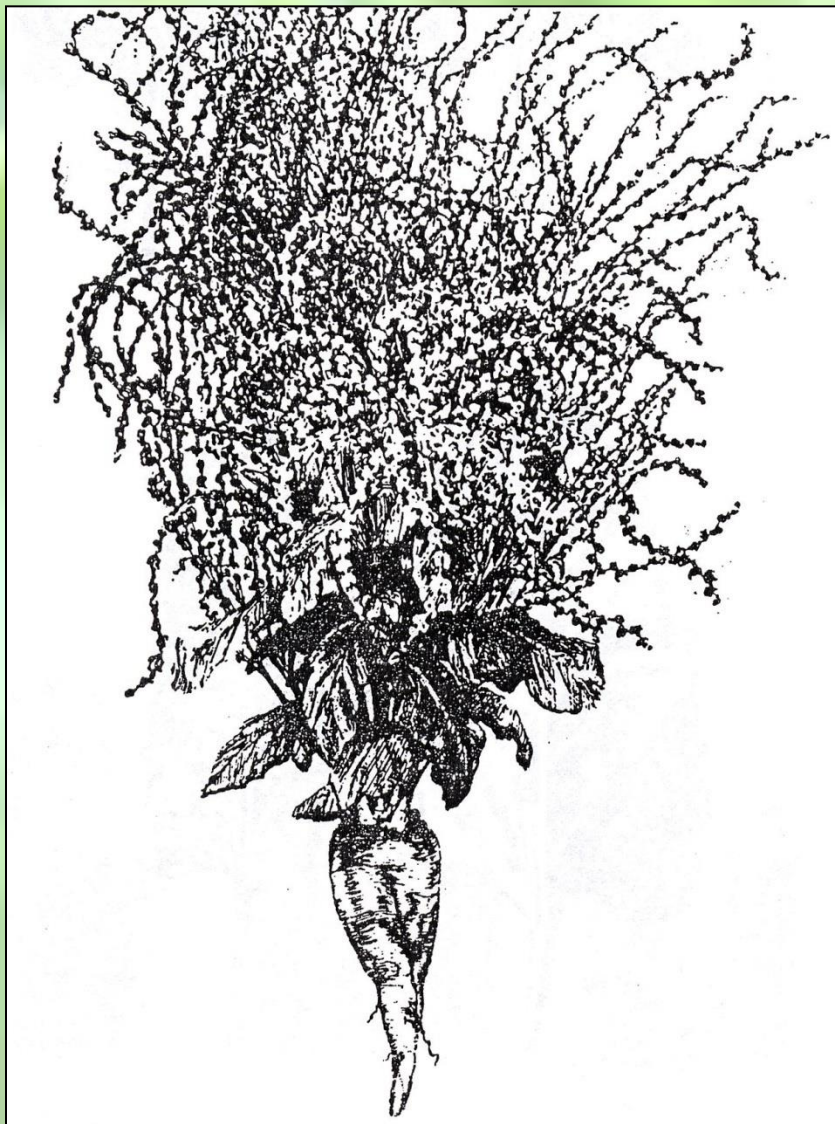
Yaprak şekli oval olmakla birlikte, değişik formlar gösterebilir.

Sap ve Dal

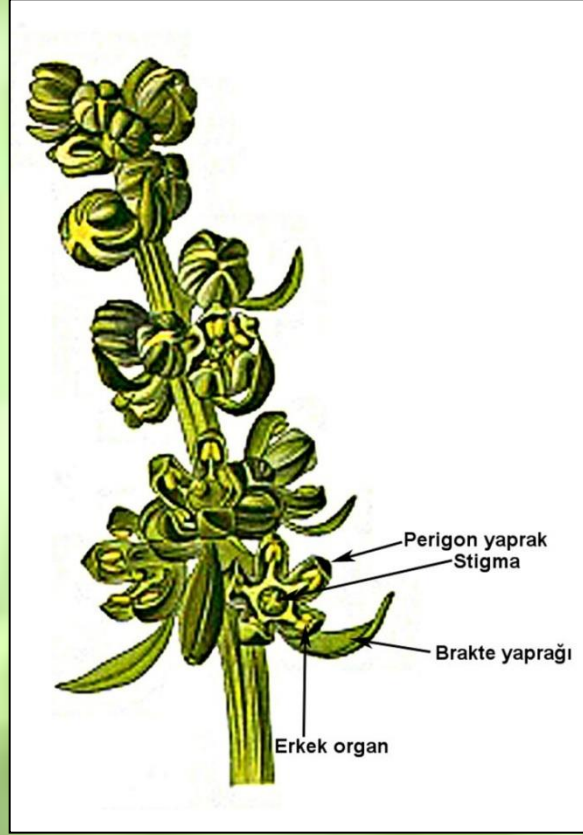

Pancar bitkisi ikinci gelişme yılında, haziran-temmuz aylarında baş kısmında bulunan gözlerden bir veya birkaç adet sürgün çıkararak sapı oluşturur. Sap boyu 1-2 m arasında değişir. Saplar gevşek dokulu, hafif köşeli ve içi kısmen boştur. Sap kalınlığı 1-2 cm kadardır. Sap üzerinde dallar oluşur.

Sap (Gövde)

Çiçek

İkinci yıl temmuz-ağustos aylarında sap ve dallar üzerinde çiçekler oluşur. Ana ve yan dallardaki yaprak koltuklarında poligerm (çok embriyolu) çeşitlerde 2-5, monogerm (tek embriyolu) çeşitlerde ise bir adet çiçeğin bir yumak şeklinde meydana geldiği görülür. Çiçeklerin koltuklarında bulunduğu yapraklara brakte yaprağı denir.

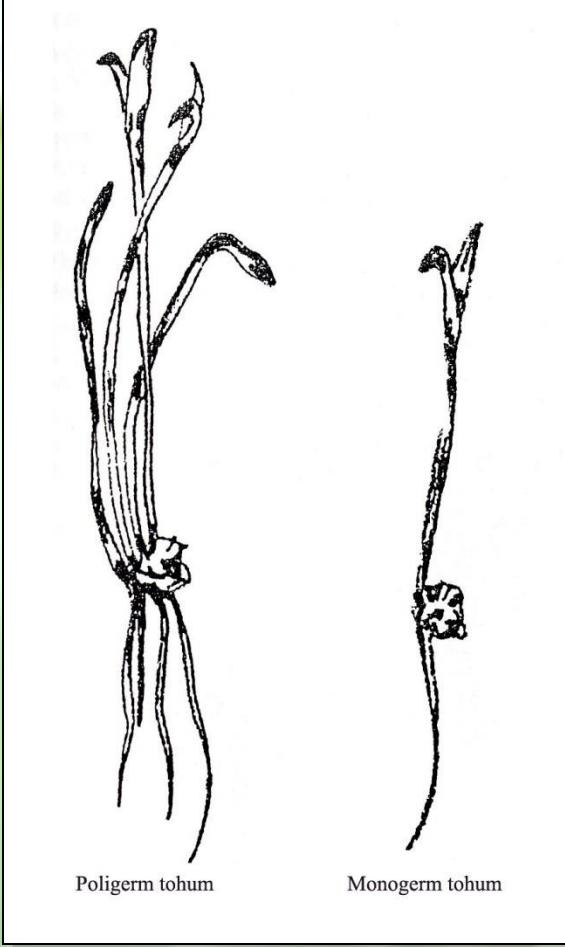
Meyve ve Tohum

Pancar çiçekleri döllendikten sonra meyveler oluşur. Pancar tohum topaklarına glomerul denir. Pancar tohumları sert kabukludur. Renkleri kahverengi, 1000 tane ağırlıkları 25 g'dır.

Makinalı tarım yapılan yerlerde monogerm tohum kullanılır. Monogerm tohum genetik olarak veya poligerm tohumların mekanik yöntemlerle parçalanmasıyla elde edilir.

Pancar Tohumluđu

Monogerm Tohumluđun Faydaları

- ▶ Poligermelerde seyreltme sırasında görülen zarar monogermelerde ortaya çıkmaz.
- ▶ Monogerm tohum kullanıldığında, seyreltme yapılmadığından işçilikten tasarruf sağlanır.
- ▶ Monogerm tohumlukta sapa (tohuma) kalkma tehlikesi yoktur.

Monogerm Tohumluđun Sakıncaları

- ▶ Uygun olmayan evre řartlarında çimlenme yeteneđi dūřüktür.
- ▶ Hastalık ve zararlılardan daha çok etkilenir.
- ▶ Teknik monogermelerde embriyoların zarar görme riski vardır.
- ▶ Yabancı otlardan daha fazla etkilenir.

(TÜTÜN) Kullanım Yerleri

- ▶ Sigara yapılır.
- ▶ Pipo tütünü olarak değerlendirilir.
- ▶ Puro yapılır.
- ▶ Çiğnenerek kullanılır.
- ▶ Nargile tütünü yapılır.
- ▶ Nikotin elde edilir. Nikotin, tıpta ve tarımsal mücadele ilaçlarının yapılmasında kullanılır.

Orijini

Anavatanı Amerika kıtasıdır.

Takım : *Tubiflorales* (Tüp çiçekliler)

Familya : *Solanaceae* (Patlıcangiller)

Cins : *Nicotiana*

Tür : *Nicotiana tabacum* L.

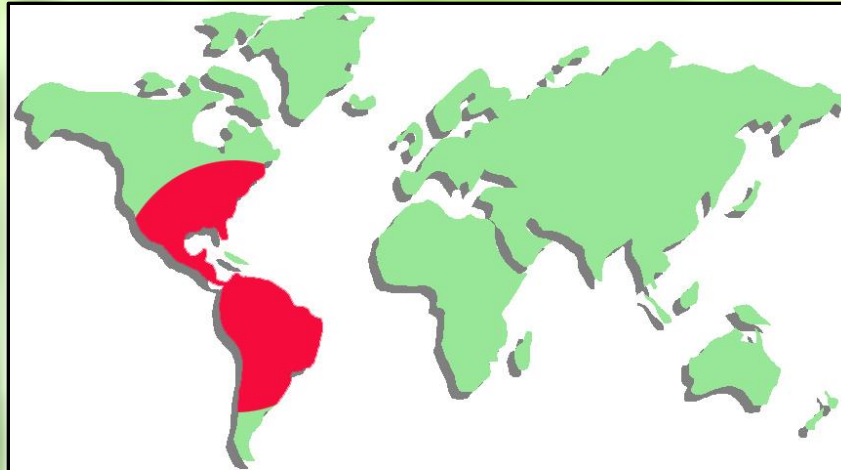
Nicotiana glauca L.

Nicotiana rustica L.

Nicotiana sanderia L.

Nicotiana alata L.

Nicotiana silvestris L.

Bitki

Tütün bitkisinin tek yıllık otsu yapıda formları bulunduğu gibi, çok yıllık ağaçsı formları da vardır.

Tütün, mevsimi olan yerlerde ilkbaharda, mevsimi olmayan yerlerde ise hemen her zaman dikilebilir.

Kültürü yapılan tütün çeşitleri tek yıllık ve otsu bitkilerdir.

Tütün tohumları son derece küçük olduğu için tohumdan yetiştirilmesi çok zor olup, pratik değildir. Ayrıca, vejetasyon dönemi uzun olan çeşitlerin belli bir sürede yetiştirilebilmesi için fide olarak dikilmesi ve bu nedenle 1-2 ay gibi bir sürenin fideliklerde kazanılması gerekmektedir. Bundan dolayı tütün tohumları, 1-2 ay önceden yastıklara ekilerek fide elde edilmekte ve elde edilen bu fideler, tarlalara şaşırtılarak tarımı yapılır.

Çiçek

Genelde kültürü yapılan tütün bitkileri üst kısımlarından az veya çok dallanırlar. Bu dalların ucunda seyrek veya sık salkım şeklinde çiçekler oluşur.

Çiçek durumu 5'lidir. Çanak yaprakları yeşil renkli, uçları hafif sivri, üzeri tüylü ve bazı türlerde taç yaprakların 1/3 veya 1/2'si kadardır.

Taç yaprakların 5 tanesi birleşerek ucu yıldız şekilli bir boru oluşturur. Renkleri kirli beyaz, sarı, pembe ve kırmızı olabilir.

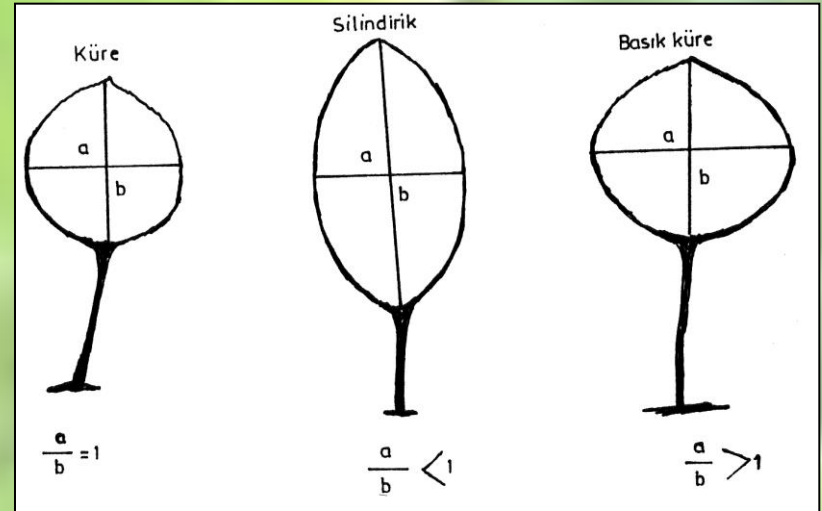

Meyve (Kapsül) ve Tohum

Tütün meyvelerine **Kapsül** denir. Kapsül şekli ve büyüklüğü de kalıtsal olmakla beraber, ekolojik şartlara da bağlıdır.

Tütün kapsülleri küre, silindirik veya basık küre şekilli olabilir. Kapsül uçları genelde sivridir. Kapsüllerin enine çapları (a), dikine çapları (b) kabul edilirse, a/b oranı 1'e eşit olanlar küre, 1'den küçükse silindirik ve 1'den büyükse basık küre şekillidir.

Meyve ve Tohum

Yerfıstığı meyvesine kapsül denir. Kapsül boyu 2-4.5 cm, eni 1-1.5 cm arasındadır. Bitkide yaklaşık 40-50 arasında kapsül bulunur.

Tohum rengi, beyaz, pembe ve kahverengi tonlarda olup, üzeri bızlarla kaplıdır. Tohum et rengi beyazdır. Et rengi; koyu olan tohumların protein oranı yüksek, açık olan tohumların yağ oranı yüksektir.

1000 tohum ağırlığı 300-700 g arasında değişir. Tohumun bileşiminde %55-60 yağ, %25-30 protein, %5-20 karbonhidrat vardır.